

8. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning.

9. Hørte myndigheder

Lovforslaget har været sendt til høring hos Rigsadvokaten.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

1. Ved denne bestemmelse skabes hjemmel til iværksættelse af retsskridt her i landet med henblik på strafforfølgning ved tribunalet af de forbrydelser, der er nævnt i statuten. Medtagelsen af ordet »procesreglement« sammen med ordet »statuten« har alene til formål at angive en udtømmende opregning af de bestemmelser, der internationalt er fastsat om tribunalets virke. Procesreglementet, der som nævnt under pkt. 1.3. og 2.6. er udstedt i medfør af statutens art. 15, afgiver således ikke noget selvstændigt hjemmelsgrundlag ved siden af statuten.

Bestemmelsen er ikke til hinder for iværksættelse af strafforfølgning i anledning af den samme handling ved danske domstole i de tilfælde, hvor der er dansk straffemyndighed, jf. straffelovens §§ 7-8. En person, over for hvem tribunalet har indledt strafforfølgning, kan dog ikke strafforfølges her i landet for de samme handlinger, og en påbegyndt strafforfølgning skal efter anmodning fra tribunalet indstilles og fortsættes ved tribunalet, jf. herved lovforslagets § 3.

2. § 1 indebærer, at der i tilfælde, hvor der fra tribunalet foreligger en anmodning om udlevering af en person her i landet, kan iværksættes anholdelse, varetægtsfængsling, beslaglæggelse og ransagning med henblik på fremme af udleveringsbegæringen i samme omfang som i sager vedrørende lovovertrædelser af tilsvarende art, som forfølges her i landet.

3. § 1 indebærer endvidere, at der kan iværksættes andre strafprocessuelle tvangsindgreb over for enkeltpersoner, f.eks. indgreb i meddeleleshemmeligheden, til brug i en straffesag ved tribunalet. Sådanne indgreb kan dog kun foretages, i det omfang der er hjemmel hertil i retsplejeloven, og retsplejelovens betingelser herfor, f.eks. om mistankens styrke, i øvrigt er opfyldt i det enkelte tilfælde. Anmoder tribunalet således f.eks. om, at et vidne i et tilfælde, hvor vidnet ikke ønsker eller kan afgive forklaring personligt for tribunalet, skal frihedsberøves med hen-

blik på at bringes til stede, må begæringen afvises, da der ikke er hjemmel til en sådan frihedsberøvelse i retsplejeloven. I stedet kan vidnet tilpligtes at afgive en subsidiær forklaring ved en dansk domstol i overensstemmelse med retsplejelovens regler om vidnepligt.

Som et andet eksempel på anmodninger, der kan begrænses af national lovgivning, kan nævnes, at tribunalet anmoder om, at et vidnes subsidiære forklaring ved en dansk domstol skal afgives i beediget form, jf. herved procesreglementets art. 90, litra B.

Efter retsplejelovens § 190, 2. pkt., skal en anmodning om iagttagelse af en særlig form eller fremgangsmåde så vidt muligt imødekommes, medmindre dette vil være åbenbart uforeneligt med landets retsorden. Bestemmelsen skal ses på baggrund ordningen på dette område efter den europæiske retshjælpskonvention. Efter denne konventions artikel 3, stk. 2, skal den stat, over for hvilken der fremsættes begæring om, at vidner eller sagkyndige skal afgive beedigede forklaringer, efterkomme begæringen, såfremt dens lovgivning ikke er til hinder derfor. Over for denne bestemmelse har Danmark taget forbehold om, at begæring herom skal kunne afslås, såfremt vedkommende danske domstol ikke finder sådan bekræftelse påkrævet.

Retstilstanden i forhold til tribunalet vil således på denne baggrund være, at en anmodning fra tribunalet om afhøring under ed skal imødekommes, medmindre det efter den enkelte sags særlige konkrete omstændigheder må antages, at en imødekomme af anmodningen vil være åbenbart uforeneligt med danske retsprincipper, f.eks. fordi edaflæggelsen skal tjene som bevis for rigtigheden af et vidnes forklaring, uden at der i øvrigt ved tribunalet foretages nogen bevismæssig bedømmelse af vidnets forklaring i forhold til andre foreliggende beviser, der taler for eller imod den tiltaltes skyld.

Til § 2

1. Ved § 2, stk. 1, bemyndiges justitsministeren til at træffe afgørelse om udlevering af personer, som tribunalet har afsagt anholdelses- og udleveringsbeslutning over. Udleveringen beror således på justitsministerens afgørelse, men som nævnt under pkt. 5.2. vil det være den altovervejende hovedregel, at tribunalets afgørelse efterkommes. Udlevering til tribunalet vil således f.eks. ikke kunne nægtes med henvisning til, at den pågældende har indgivet ansøgning om asyl. Udlevering til strafforfølgning ved tribunalet er i sagens natur ikke i strid med forbudet i artikel 33, stk. 1, i FN-konventionen af 28. juli 1951 om flygtnings retsstilling, hvorefter ingen kontrahe-